

АТОМНИК України

№9 (535) 3 березня 2011 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ПРАЦЕДАВЕЦЬ І ПРОФСПІЛКА: ОЦІНКА СТАНУ ВИКОНАННЯ ВЗАЄМНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Соціальні партнери ДП НАЕК «Енергоатом»: підтвердження єдиного вектора дій

Під таким кутом зору проходили у Будинку Федерації профспілок України звітні конференції трудового колективу та первинної профспілкової організації Компанії, присвячені виконанню Колективного договору та підсумкам роботи профкому за 2010 рік.

Особливістю цьогорічних таких конференцій, що вже традиційно проводяться одночасно за участю тих же делегатів, уповноважених на це своїми колективами, є те, що зібрання відбулося дещо раніше, 24 лютого, ніж за звичай у березні-квітні. Реєстрація учасників за свідчила скрупульозну підготовку до конференції, пройшла без черг і менш як за півгодини. Повпреди від дирекції Компанії, адміністрації і профкомів, трудових колективів відокремлених підрозділів отримали на руки розгорнутий довідковий матеріал про втілення зобов'язань сторін за 12-ма розділами, що налічують 221 пункт, єдиного Колективного договору ДП НАЕК «Енергоатом» на 2010–2011 роки.

Також кожен із учасників, а їх із 106 осіб присутніми 104, мав змогу узагальнити інформацію щодо: частково виконаних пунктів договору, у сегменті Компанії такими вважаються два — 5,3 і 5,8 — з охорони праці та забезпечення працівників засобами індивідуального і колективного захисту; реалізації заходів відповідно до рішень попередньої конференції трудового колективу від 25 березня 2010 року №4; проектів постанов, інших документів, внесених до порядку денного конференції, які, відповідно, включали у себе по п'ять пунктів.

Відразу обговорюючи, що розгляд питань був діловим, виваженим і динамічним. Річ у тім, що проблематика цих конференцій детально і відкрито, часом і досить дискусійно, обговорювалася на таких зібраннях у відокремлених

підрозділах, підкреслимо, за участю відповідальних осіб дирекції Компанії та перших керівників Атомпрофспілки України. Тож загальну тональність роботи конференції трудового колективу Компанії, в якій взяв участь Голова Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України Валерій Матов, визначили доповідь президента ДП НАЕК «Енергоатом» Юрія Недашковського та співдоповідь заступника Голови Атомпрофспілки України — голови первинної профспілкової організації Компанії Олексія Лича.

Говорячи про підсумки роботи за 2010 рік та плани на найближчий період, керівник «Енергоатома» зазначив, що минулий рік був надзвичайно складним у фінансовому плані, але більш успішним у вирішенні виробничих програм та подальшому розвитку Компанії. Зокрема, вперше в історії ядерної енергетики України продовжено ресурс на 20 років 1-го і 2-го енергоблоків РАЕС. Торік, що важливо, Компанією було збережено практично 50-відсоткову частку у виробництві і відпуску електроенергії, а річне планове завдання з цього показника виконано на 103,8%. Водночас доповідач підкреслив, що ключовим завданням сьогодні є безпечна експлуатація національних АЕС та продовження терміну роботи їх енергоблоків, на черзі — Южно-Українська та Запорізька АЕС.

Промовець також повідомив, що за відсутності коштів на житлове будівництво у тарифі торік загалом на зазначені цілі, включаючи будівництво об'єктів соцінфраструктури, використано капіталовкладень на суму 49,1 млн. грн., позазборів було 40,5 млн. грн. У 2011 році планується ввести 51-квартирний будинок в Енергодарі і другу чергу будинку №505 у м. Нетішин. За словами президента «Енергоатома», у 2010 році на соціальний розвиток Ком-

панії витрачено коштів на 27,1 млн. грн., або на 11,4% більше, ніж у 2009-му. Це було обумовлено збільшенням фонду оплати праці, що позначилося на зростанні відрахувань профко-

мам та витрат на оплату праці непрацюючого персоналу. Реальна ж потреба на соціальний розвиток, наголосив Юрій Недашковський, значно більша. Він також звернув увагу, що затверд-

жений недавно НКРЕ атомний тариф на відпуск електроенергії з 1 березня у розмірі 18,32 коп./кВт/год. є надзвичайно дефіцитним для Компанії за 9-ма пріоритетними статтями витрат.

Стосовно оплати праці керівник Компанії доповів, що спільними зусиллями соціальних партнерів було підтримано сталий рівень та своєчасну виплату зарплати, яка за 2010 рік порівняно з 2009-м зросла на 26,4%.

Протягом 2011 року передбачається триразове підвищення посадових окладів і тарифних ставок: з 1 квітня, 1 червня і 1 грудня. Сторони соціального діалогу подали НКРЕ розрахунки про збільшення витрат на оплату праці у тарифі на 2011 рік у контексті виконання положень Галузевої угоди.

На підтвердження єдиного напрямку дій у цьому процесі наголосив у своєму виступі голова профкому Компанії Олексій Лич. «Ми все зробимо для того, щоб виконати партнерські зобов'язання, підвищити рівень зарплати у 2011 році не менш як на 15% згідно з умовами Генеральної угоди. Прерогативою нашої співпраці було і є: зростання доходів працівників, розв'язання проблем з будівництва житла й охорони праці». Промовець також звернув увагу, що попри те, що чинним тарифом на 2011 рік на соціальний розвиток Компанії передбачено лише 177 млн. грн., уже тепер підписано спільне рішення адміністрації і профкому про виділення на зазначену статтю потрібних 277 млн. грн.

У підсумку треба зазначити, що у доповідях на конференції і під час дебатів було розглянуто питання з надання пільг та компенсацій, забезпечення соціальних гарантій працівників і трудового колективу ДП НАЕК «Енергоатом» у цілому, обговорено інші актуальні проблеми.

Учасники конференції своїм рішенням затвердили Звіт про виконання Колективного договору й оцінили роботу профкому Компанії за 2010 рік як задовільну. (Докладніша інформація — у наступному номері «АУ»)

8 БЕРЕЗНЯ: ЕНЕРГІЯ І СВІТЛО ЖІНОЧИХ СЕРДЕЦЬ

Дорогі, славні наші жінки!

Прихід осяяної світлом і яскравим сонячним промінням розмаїтої днини сповіщає нам про наближення 8 Березня. Сердечно вітаю вас з цим чудовим святом весни, краси і кохання, що уособлює торжество життя, несе із собою нові надії і сподівання!

Значно більше третини славного жіноцтва багатогалузевої Атомпрофспілки України сумлінно виконують свої професійні обов'язки, ведуть активну профспілкову роботу, відіграють важливу роль у соціально-економічному розвитку нашої держави, добродійній діяльності на благо людей. Це справді найкраща частина наших трудових колективів. Саме жінка завдяки своїй витримці, чутливій співчутливості, життєвій мудрості спроможна дати лад навіть дуже складним справам. І хоча тепер труднощі, щоденних, додається, однак наші незрівнянні жінки, нарівні з чоловіками, прагнуть реалізувати себе як особистість, максимально використати власні здібності, знання та навички, щоб зростати кар'єрно і матеріально. Тож побажаємо їм на цьому терені достатньої сили, мужності та натхнення. А головне — залишатися Жінкою, яка приходить у цей світ для добра, любові та продовження роду людського.

Будьте завжди, милі жінки, здоровими, усміхненими і чарівними. Шани і теплоти вам від дітей і рідних, особистого щастя, благополуччя і миру!

Із глибокою повагою
Голова Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України

Валерій МАТОВ

На знімку (зліва-праворуч): делегати звітної конференції трудового колективу ДП НАЕК «Енергоатом» з виконання Колективного договору Компанії за 2010 рік — економіст договірної відділу Рівненської АЕС Світлана ЯНДУРА; начальник управління з кадрів і соціальних питань ВП «Атомремонтсервіс» Людмила ХОРОШЕВА; інженер, голова профспілкового комітету цеху електричних систем Запорізької АЕС Ольга ГАНЗЯ; співробітниця відділу управління майном Рівненської АЕС Галина БАКІКО та інженер, голова профспілкового комітету водно-радіохімічної лабораторії Запорізької АЕС Світлана РЯБЕНКО. У більшості із жінок рідні і близькі працюють разом на підприємстві.

Будьте всі щасливі!

Фотоінформація Миколи ВАРЧИНОГО

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА: ПРОПОЗИЦІЇ СПІЛЧАН

Дозвольте і від себе сказати слово

Шановна редакціє!

Регулярно читаю газету «Атомник України». Вона мені подобається.

Зараз усі пишуть про пенсійну реформу. Хочу висловити і свою думку, бо про пенсії дещо знаю. Дуже просила б надрукувати мого листа, бо про ці аспекти мало хто говорить.

На парламентських слуханнях, які дивилася по телевізору, виступаючи правильно посилювалися на ст. 22 і ст. 24 Конституції України. Ст. 22 передбачає, що «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод», а ст. 24 гласить, що «громадяни мають рівні конституційні можливості і свободи та є рівними перед законом».

Кабмін ніби й пропонує обмежити максимальні пенсії десятима тисячами гривень, але це стосуватиметься нових пенсіонерів, а про тих, хто зараз одержує великі пенсії, забувають. І знову високі чини залишаться з великими пенсіями. Народні депутати не проголошують за те, щоб знизити розмір пенсій усім, хто одержує більше десяти тисяч, посилюючи на ст. 22 Конституції і не візьмуть до уваги ст. 24 про рівність прав і свобод.

Тим часом пенсії усім виплачуються із загального фонду, до якого невідомо чому і з яких мотивів пенсійні внески не відраховуються із сум заробітку, який більше десяти тисяч гривень. Це несправедливо, бо вони одержують великі пенсії із загальної кишені.

Тому моя конкретна пропозиція народним депутатам проголосувати за обмеження максимального розміру пенсій усім пенсіонерам і сплачувати соціальний внесок із усього заробітку.

Неправильним є й те, що пенсії нараховуються за багатьма законами. Їх, мабуть, близько трьох десятків. Це також суперечить ст. 24 Конституції України. Час мати один Пенсійний кодекс, як в інших цивілізованих країнах. Формула розрахунку пенсій повинна бути для всіх одна. І дотації з держбюджету до Пенсійного фонду значно зменшаться, а внески простих пенсіонерів не будуть покривати завищені пенсії.

Це буде справедливо. Але дуже сумніваюся, що депутати за це проголосують.

Ніна КОНІШЕВСЬКА,
пенсіонерка
м. Славутич

ВЛАДА ДЕКЛАРУЄ...

2011: соціальна підтримка

Середній розмір пенсії має становити щонайменше 1 тис. 380 грн до кінця 2011 року. На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович, інформує прес-служба глави держави.

На думку В. Януковича, одне з визначальних завдань — реформування систем пенсійного страхування та соціальної підтримки. У зв'язку з цим актуальним є зростання на кінець року середнього розміру пенсії щонайменше до 1 тис. 380 грн.

Також необхідно забезпечити реальну залежність рівня пенсії від заробітку та страхового стажу пенсіонера. Тобто той, хто більше працював, має отримувати більше.

Нагадаємо, що мінімальна пенсія в Україні з 1 грудня 2010 року становить 734 грн., а середня — 1 тис. 149 грн.

ВП «РІВНЕНСЬКА АЕС»: ОЦІНКА СТАНУ ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

«Стабільна й ефективна робота — основа виконання двосторонніх зобов'язань»

16 лютого відбулися звітні конференції трудового колективу та первинної профспілкової організації відокремленого підрозділу «Рівненська АЕС» за 2010 рік.

Зібрання відкрив голова профспілкового комітету атомної електростанції Олег Гнатюк. У роботі конференцій, окрім господарів — генерального директора ВП РАЕС Михайла Колісниченка та голови профкому Олега Гнатюка, взяли участь Голова Атомпрофспілки України Валерій Матов, його заступник-голова профспілкового комітету ДП НАЕК «Енергоатом» Олексій Лич та заступник виконавчого директора з кадрів, праці та соціальних питань Компанії Владислав Янішевський.

Генеральний директор ВП РАЕС Михайло Колісниченко, доповідаючи на конференції про підсумки роботи атомної електростанції за 2010 рік, чітко поінформував делегатів про виконання у цілому Колективного договору за минулий рік на атомній електростанції. Планові завдання з виробництва електро-

енергії реалізовані на 102,9%, і це, найперше, завдяки напруженій роботі працівників енергоблоків №3, 4, адже «первістки» — №1, 2 перебували майже рік у ремонті. Незважаючи на це, РАЕС усе-таки зуміла здійснити заплановані обсяги робіт на 2010-й та вийти на передбачений показник — 16,8 млрд. кВт/год. електроенергії, а коефіцієнт використання встановленої потужності довести до 70%. Хоч і були незначні порушення, але за оцінкою «Міжнародної шкали ядерних подій» (INES) вони кваліфікувалися «поза шкалою», тобто «нульовими». До того ж не допущено порушень умов та меж безпечної експлуатації РАЕС.

Сьогодні блоки №1, 2, зауважив Михайло Колісниченко, продовжують працювати надійно і безпечно, про що свідчить отримання ліцензії від Держатомрегулювання України на продовження їх ресурсу ще на двадцять років.

Щодо капітального будівництва, як зазначив генеральний директор, торік освоєно коштів на 95% від запланованого. Ці

роботи триватимуть і в 2011-му. Зокрема, здійснюватиметься реконструкція гуртожитку «Прометей», будівництво так званих елітних житлових будинків та міських очисних споруд. Усе це намічено завершити до кінця поточного року, до того ж власними силами.

Генеральний директор звернув також увагу присутніх на якісне виконання планових ремонтів, на виробничу дисципліну, забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, на питання подальшого розвитку соціальної сфери та оздоровлення персоналу, на розв'язання житлових проблем. Він також наголосив, що найголовнішим для колективу атомників залишається стабільна й безпечна робота енергоблоків, виконання планів з виробництва електроенергії, від чого залежать реалізація умов Колективного договору та добробут працівників станції і їхніх сімей.

Далі слово для співдоповіді взяв голова профспілкового комітету Олег Гнатюк. Він детально проаналізував виконання усіх розділів Колективного договору, відзначивши, що протягом року плідно попрацювали усі одинадцять комісій, створених при профкомі. Значний вклад у діяльність профспілки у звітному періоді зробили Микола Гладіч, інспектор з охорони праці Атомпрофспілки, та Ігор Чулюк, юрист відділу правової роботи Атомпрофспілки.

Доповіла про свою роботу голова комісії профкому з питань оздоровлення Тетяна Васильєва. «У 2010 році надійшло на розгляд комісії 2657 заяв на санаторно-курортне лікування, — сказала вона. — Наші працівники відпочивали у Хмельнику, Моршині, Трускавці, Миргороді, Закарпатті, Тернополі та Криму. Путівки на літній відпочинок розподілялися по підрозділах та видавалися за рішеннями цехових профспілкових комітетів відповідно до заяв та медичних довідок, у тому числі інвалідам (на підставі посвідчень), дітям-сиротам, напівсиротам, дітям з багатодітних сімей та двадцятьом пенсіонерам».

Про спортивно-масову роботу, якою повсякчас опікується профком, доповідав Володимир Саворона, інструктор-методист спорткомплексу атомної станції. Він зазначив, що в олімпіаді РАЕС, яка проводиться щорічно

на підприємстві, брали участь спортсмени майже усіх підрозділів. Однак у напружених поєдинках доля посміхалась не кожному колективу. За останніми підсумками змагань першість посіли енергоремонтники, другими на п'єдестал пошани вийшли транспортники, третіми були представники цеху теплової автоматики і вимірювань. Усі вони стали володарями кубків та грошових винагород.

Учасники конференції заслухали також звіт про роботу комісії з трудових спорів та охорони праці.

Про формування бюджету профкому ВП РАЕС поінформувала присутніх голова ревізійної комісії профкому Людмила Архіпова.

Були й запити від присутніх до голови профкому, адміністрації ВП РАЕС. Зокрема, заступник генерального директора станції Роман Гошовський надав конкретні відповіді непрацюючим пенсіонерам і зазначив, що «усі непрацюючі пенсіонери, які перебувають на обліку у первинній профспілковій організації ВП

РАЕС, мають право на користування послугами санаторіо-профілакторію та розважально-оздоровчого комплексу «Біле озеро». А заступник генерального директора з фінансів та економіки ВП РАЕС Володимир Бондаренко вніс з цього приводу пропозицію розглянути можливість надання путівок та курсівок у санаторій-профілакторій для усіх непрацюючих пенсіонерів.

Як уже зазначалося, у роботі конференцій рівненських атомників взяли участь голова Атомпрофспілки Валерій Матов та його заступник-голова профкому «Енергоатома» Олексій Лич. Вони акцентували увагу на такому болючому питанні, що не вирішується уже протягом останніх п'яти років, як проведення окладів непромперсоналу ВП РАЕС до 0,9% ставки промислового персоналу, спростували чулки щодо приватизації ДП НАЕК «Енергоатом» тощо. Хотілося б, зазначили також профлідери, щоб високопосадовці країни почули думки і пропозиції від працівників щодо впровадження пенсійної реформи, нового Трудового кодексу.

На запитання, які додатково надійшли із залу, ними були надані конкретні й змістовні відповіді.

Володимир ДАВИДОВ

ФОТОМИТТЄВОСТІ ПРОФСПІЛКОВОГО ЗІБРАННЯ

В останній декаді лютого відбулася конференція Дніпродзержинської об'єднаної організації профспілки, на якій із звітом про роботу об'єднаної профорганізації за 2010 рік виступила Представник Атомпрофспілки ФЕДОРЕНКО Тамара Олексіївна. Делегати конференції обговорили і затвердили звіт про роботу та виконання кошторису об'єднаної організації профспілки

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА: РОЗ'ЯСНЮЄ ПРОФСПІЛКОВЕЦЬ

ГРОМАДЯНИ ОЧІКУЮТЬ НА ЧЕСНІ ПЕНСІЇ

(Закінчення. Початок у №8 2011 року)

Крім того, потрібно в **Законопроекті чітко прописати термін «переведення з одного виду пенсії на інший»**, оскільки на практиці відсутність цього призводить до різного тлумачення (так, у пункті 13 Розділу XV Закону №1058-IV є термін «право вибору пенсії», а в пункті 15 постанови управління ПФУ №22-1 від 25.11.2005 року — «повнення виплати раніше призначеної пенсії».

Нагадаємо, що згідно із **Законом №107-IV від 28.12.2007 року** пенсії, призначені відповідно до Закону №1058-IV із застосування показників середньої заробітної плати працівників, зайнятих у галузях економіки України за 2002–2005 роки, були перераховані в автоматичному режимі (без звернення пенсіонерів) з 1 січня 2008 року із урахуванням показника середньої заробітної плати працівників, зайнятих у галузях економіки України за 2006 рік, що застосовувався для обчислення пенсій. Тільки для непрацюючих пенсіонерів (десять категорій) внаслідок цього пенсії були збільшені більш ніж у чотири рази (1,35x(928,81:306,45) = 4,09167). На жаль, для науковців (науково-педагогічних) працівників (Закон №1977-XII) цього не проведено і досі. Тому деякі науковці-пенсіонери (ті, що знали про це) вимушені були написати заяву про переведення на пенсію згідно з Законом №1058-IV. Ті науковці-пенсіонери, які не зробили цього і мають рацію на переведення на пенсію згідно із Законом №1058-IV, повинні звернутися з відповідною заявою до місцевих управлінь Пенсійного

фонду. Це потрібно робити виважено, з урахуванням проведення індексації пенсії та підвищення її за минулі роки відповідно до статті 42 Закону №1058-IV (див. частини дванадцяті і тринадцяті статті 24 Закону №1977-XII).

На жаль, більшість положень **Законопроекту погіршують умови пенсійного забезпечення громадян, що суперечить частині третьої статті 22 Конституції України**: «При прийнятті нових законів або внесення змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод».

Зокрема, на очевидне порушення пенсійних прав спрямовані пропозиції щодо:

- підвищення пенсійного віку для жінок до 60 років (та за спеціальними законодавчими актами для чоловіків до 62 років);
- збільшення тривалості страхового стажу з 20 років у жінок і 25 років у чоловіків до відповідно 30 і 35 років, необхідних для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі;
- застосування при призначенні пенсій показника середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу в цілому по Україні... за три календарні роки, які передують року звернення за призначенням пенсії (це саме відноситься і до Закону №1977-XII);
- проведення перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам практично лише з урахуванням стажу роботи після призначення пенсії із застосуванням показника середньої заробітної плати (доходу) в середньому на одну застраховану особу в цілому по Україні, яка враховувалась під

час призначення пенсії (це саме відноситься і до Закону №1977-XII).

У разі прийняття запропонованих змін розміри новопризначених пенсій будуть значно нижчими порівняно з тим, якби пенсії призначалися за чинними нормами, а розміри раніше призначених пенсій — фактично будуть «заморожені». Ствердження від урядовців про те, що права нинішніх пенсіонерів абсолютно не постраждають (див. газету «Праця і Зарплата» №1, стор 3, 2011 рік), можуть залишитися тільки обіцянками.

Невиконання урядовими структурами законодавчих норм протягом останніх років, а з іншого боку — неврагульованість низки питань на законодавчому рівні призвели до масових звернень громадян зі статусом «дітей війни», постраждалих від Чорнобильської катастрофи та працюючих пенсіонерів до судів з метою захисту своїх прав. Який сенс введення нової пенсійної реформи? **Щоб знову порушувати норми законодавства, коли влада неспроможна їх виконувати?**

Замість знаходження джерел наповнення Пенсійного фонду автори Законопроекту ставку зробили на збільшення нормативного пенсійного стажу, значного погіршення пенсійного забезпечення більшості пенсіонерів, у тому числі і працюючих. **Найбільше обурює намір авторів Законопроекту щодо поспішного підвищення пенсійного віку жінкам з 55 до 60 років** (чоловіки в середньому живуть 62 роки, а в деяких регіонах і 55 років).

Підвищення пенсійного віку треба відкласти на пізніший термін. А за цей

час потрібно розробити комплекс заходів у сфері охорони здоров'я, охорони праці та в інших сферах життя, щоб збільшити вік життя.

Якщо ж і піти шляхом підвищення пенсійного віку жінкам, то треба передбачити в **Законопроекті** норму, яка б заохочувала людей працювати довше, більш мотивовано, ніж прописано в частині третьої статті 29 **Законопроекту**: «жінкам, які народилися у період з 1 лютого 1956 року по 31 липня 1960 року, після виходу на пенсію встановлюється підвищення розміру пенсії, обчисленого відповідно до статті 27 цього Закону в розмірі 2,5 відсотка за кожні 6 місяців більш пізнього виходу на пенсію, починаючи з 55 років до досягнення ними 60-річного віку» (очевидно, що для цього потрібно звернутися із заявою до управління ПФУ за місцем проживання).

У частині першій статті 29 **Законопроекту** (друга мотивація) прописано: якщо чоловік або жінка досягли пенсійного віку в 60 років та за наявності страхового стажу не менше 15 років і виявили бажання працювати й одержувати пенсію з більш пізнього строку (для цього потрібно звернутися із заявою до управління ПФУ за місцем проживання), пенсія, обчислена відповідно до статі 27 **Законопроекту**, буде призначатися з підвищенням. Наприклад, особа виявила бажання вийти на пенсію в 65 років, тоді її розмір буде підвищено на 27,07% (усе це за умови, що закон не зміниться і буде виконуватися). Відповідно до статі 26 Закону №1058-IV жінки могли скористатися цим з 55 років та за наявності страхового стажу не менше п'яти років.

АТОМПРОФСПІЛКА: АНАЛІЗУЄМО ПРОЕКТ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ

РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ЗА ІНІЦІАТИВОЮ РОБОТОДАВЦЯ

(статті 104-108 проекту ТК)
Розірвання трудового договору за ініціативою роботодавця на підставі невиконання чи неналежного виконання працівником своїх трудових обов'язків (Стаття 104 проекту ТК, пункти 3,4,7,8 статті 40, стаття 41 КЗпП)

За наявності винних дій самого працівника у разі невиконання чи неналежного виконання ним своїх трудових обов'язків роботодавець може розірвати трудовий договір на підставах, передбачених статтею 104 проекту ТК. Послідовно проаналізуємо ці підстави.

Частина перша статті 104 проекту:

1. Систематичне невиконання або неналежне виконання працівником трудових обов'язків без поважних причин. Систематичним вважається невиконання або неналежне виконання трудових обов'язків працівником, до якого зобов'язані двічі протягом року застосовувалося дисциплінарне стягнення та на день порушення ці стягнення не знято.

Така підстава припинення трудового договору нині передбачена пунктом 3 частини першої статті 40 КЗпП. Власник або уповноважений ним орган може розірвати трудовий договір з працівником у разі систематичного невиконання ним без поважних причин обов'язків, покладених на нього трудовим договором або правилами внутрішнього трудового розпорядку, якщо до нього раніше застосовувалися заходи дисциплінарного чи громадського стягнення. Під терміном «невиконання працівником обов'язків» мається на увазі вчинення дій, які працівник відповідно до законодавства, колективного договору, правил внутрішнього трудового розпорядку, трудового договору не мав права вчиняти, або, навпаки, невчинення певних дій, які працівник на підставі зазначених актів зобов'язаний був учинити. Тобто працівник може бути звільнений за вчинення дисциплінарного проступку, за який до нього можуть застосувати передбачені законодавством заходи дисциплінарного чи громадського стягнення.

Проект ТК не містить суттєвих відмінностей від чинної нині правової норми.

Як і тепер звільнення працівника відповідно до пункту 1 частини першої статті 104 проекту ТК (пункту 3 частини першої стат-

ті 40 КЗпП) можливе лише за сукупності таких умов:

1. Працівником допущено невиконання або неналежне виконання покладених на нього трудових обов'язків, тобто порушення має стосуватися обов'язків, які є складовими трудової функції працівника, чи впливати з правил внутрішнього трудового розпорядку (хоча у проекті ТК пряме посилання на правила вже відсутнє).

Трудовий договір, незалежно від того, в якій формі його укладено — в усній чи письмовій, містить умови, що визначають обов'язки сторін. Ці умови можуть бути визначені сторонами і закріплені безпосередньо в самому трудовому договорі, чи вже встановлені законодавством про працю, колективними договорами і тому не потребують додаткового закріплення у трудовому договорі. Зокрема, статтею 139 КЗпП передбачено, що працівники зобов'язані працювати чесно і сумлінно, вчасно і точно виконувати розпорядження власника або уповноваженого ним органу, дотримуватися трудової і технологічної дисципліни, вимог нормативних актів про охорону праці, дбайливо ставитися до майна власника, з яким укладено трудовий договір. Відповідно до статті 22 проекту ТК основними обов'язками працівника, зокрема, є особисте і сумлінне виконання своїх обов'язків за трудовим договором, дотримання трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку тощо.

Правила внутрішнього трудового розпорядку на підприємстві розробляються на базі Типових правил внутрішнього трудового розпорядку для робітників і службовців підприємств, установ, організацій, затверджених постановою Державного комітету СРСР з праці та соціальних питань за погодженням з ВЦРПС від 20 липня 1984 року №213, у яких значно повніше викладено обов'язки працівників. Ці Типові правила й досі є чинними в Україні в частині, що не врегульована законодавством і яка не суперечить Конституції та чинному законодавству України. Правила внутрішнього трудового розпорядку, які приймаються на підприємстві, з урахуванням його специфіки, крім тих, що передбачено Типовими правилами, можуть містити додаткові трудові обов'язки працівників. Також поширена практика визначати коло обов'язків працівника у посадових інструкціях чи документах, які окреслюють порядок проведення робіт, вимоги до якості вироб-

леної продукції, виконаної роботи тощо.

2. Невиконання або неналежне виконання трудових обов'язків повинно бути систематичним, тобто до працівника щонайменше двічі протягом року застосовувалося дисциплінарне стягнення та на день порушення ці стягнення не знято.

Зараз для визнання невиконання або неналежного виконання трудових обов'язків систематичним вимагається, щоб до працівника протягом року вже застосовувалося дисциплінарне або громадське стягнення. Виключення у проекті ТК поняття «громадське стягнення», поза сумнівом, є позитивним. Пункт 3 статті 40 КЗпП залишається чинним у первісній своїй редакції, тобто з 1 червня 1972 року. На той час правом застосування громадських стягнень законодавством наділялися товариські суди і трудові колективи. Відповідно до статті 21 Положення про товариські суди в Українській РСР визнавалися громадськими стягненнями — товариське попередження, громадське осудження, громадська догана, накладення штрафу. Згідно з Законом СРСР «Про трудові колективи і підвищення їх ролі в управлінні підприємствами, установами, організаціями» трудові колективи були вправі застосовувати до членів трудового колективу такі заходи громадського стягнення, як товариське зауваження і громадська догана. На сьогодні в Україні громадські стягнення, що мають юридичне значення для вирішення питання про звільнення працівників за пунктом 3 статті 40 КЗпП, практично не застосовуються.

Також позитивним є включення до проекту ТК правової норми, що вже визначає кількість дисциплінарних стягнень, які складають систему — щонайменше два протягом року. Зараз необхідна кількість стягнень у КЗпП не вказана і тому визначається роботодавцями на їхній розсуд.

Як зазначено в пункті 23 постанови Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 року №9 «Про практику розгляду судами трудових спорів», враховуються лише ті заходи дисциплінарного стягнення, які встановлені чинним законодавством і не втратили юридичної сили за давністю або внаслідок дострокового зняття (стаття 151 КЗпП, стаття 409 проекту ТК).

3. Невиконання чи неналежне виконання трудових обов'язків, що працівник допустив з власної вини, тобто скоїв без поважних причин умисно або з необережності. Обов'язок доводити вину працівника покладається на роботодавця.

Працівник вважається невинним, якщо під час виконання трудових обов'язків він виявив такий рівень дбайливості, який вимагався від нього відповідно до трудового законодавства, колективного і трудового договорів, а також якщо він діяв за наявності обставин необхідної оборони або крайньої необхідності (стаття 407 проекту ТК).

Також, наприклад, немає вини працівника у випадку, коли він не виконував або неналежно виконував трудові обов'язки внаслідок недостатньої кваліфікації, хворобливого стану (навіть якщо такий стан не підтверджено відповідним документом медичної установи) чи внаслідок інших обставин, незалежних від волі працівника.

Інколи на практиці ті чи інші обставини, що слугували причиною невиконання працівником трудових обов'язків, роботодавець не визнає поважними. Наприклад, не зрозуміло, чи можна вважати поважною причиною запізнення на роботу через відсутність можливості скористатися міським транспортом, аби дістатися до місця роботи, коли раптом погіршилося транспортне обслуговування пасажирів? Але якщо припинення роботи транспорту сталося внаслідок стихійного лиха, аварії чи інших надзвичайних обставин, у такому разі працівник не винен у запізненні на роботу. Такі спори зазвичай вирішуються в судовому порядку. У цих випадках суди оцінюють порушення трудових обов'язків як вчинене з поважних причин чи без них, зважаючи на конкретні обставини справи. При цьому враховується, що при обранні виду дисциплінарного стягнення роботодавець повинен враховувати ступінь тяжкості вчиненого проступку і заподіяну ним шкоду, обставини, за яких вчинено проступок, та попередню роботу працівника. Судова практика має досить багато прикладів задоволення позовів працівників, звільнених на підставі пункту 3 статті 40 КЗпП, про поновлення на роботі саме внаслідок нехтування роботодавцями вимог про врахування при обранні виду дисциплінарного стягнення вищезазначених обставин.

Звільнення працівника на підставі пункту 1 частини першої статті 104 проекту ТК є дисциплінарним стягненням (стаття 408 проекту ТК) і тому роботодавець має дотриматися порядку застосування дисциплінарних стягнень, тобто дотриматися встановлених законодавством строків, витребувати у працівника пояснення в письмовій формі стосовно вчиненого проступку тощо. Відмова працівника від надання таких пояснень не перешкоджає застосуванню дисциплінарного стягнення.

Така відмова фіксується роботодавцем або за його дорученням посадовою особою, про що складається відповідний акт (стаття 409 проекту ТК). Зазвичай такий акт складається у довільній формі у присутності не менше двох інших працівників, які є свідками відмови надати письмове пояснення. Недотримання цієї процедури буде підставою для визнання органом з вирішення трудового спору накладення дисциплінарного стягнення неправомірним.

За кожне порушення трудової дисципліни можна застосовувати лише одне дисциплінарне стягнення. Тобто не можна застосовувати за одне й те саме порушення трудової дисципліни і догану, і звільнення. Але притягнення працівника до адміністративної чи матеріальної відповідальності не є перешкодою, щоб застосувати до нього заходи дисциплінарного стягнення за вчинення того самого проступку.

Розірвання трудового договору на підставах, передбачених пунктом 1 частини першої статті 104 проекту ТК (пунктом 3 статті 40 КЗпП) можна провадити лише за попередньою згодою виборного органу (профспілкового представника) первинної профспілкової організації, членом якої є працівник. Таке розірвання трудового договору оформляється наказом.

Стаття 410 проекту ТК (частина третя статті 147 КЗпП) передбачає особливості звільнення в порядку накладення дисциплінарного стягнення працівників, які обіймають виборні посади. Таких працівників, якщо інше не передбачено законом, статутами чи іншими установчими документами юридичних осіб, можна звільнити лише за рішенням органу, який їх обрав, і тільки на підставах, передбачених законодавством. Це правило поширюється, скажімо, на керівників виборного профспілкового органу, посадових осіб місцевих рад, керівників виконавчих органів акціонерного товариства тощо.

Проте слід пам'ятати, що окремо взяті рішення відповідного органу про звільнення (відкликання) цих працівників не є самостійною підставою для їх звільнення. Тобто працівників, які обіймають виборні посади, можна звільнити за вчинення ними дисциплінарного проступку лише якщо є передбачені законодавством підстави для такого звільнення. Водночас цих працівників не можна звільнити за вчинення ними дисциплінарного проступку навіть на підставах, передбачених законодавством без відповідного рішення органу, який їх обрав.

**Відділ правової роботи
ЦК Атомпрофспілки**

Продовження. Початок у №52 2010 року, №1–№8 2011 року

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА: РОЗ'ЯСНЮЄ ПРОФСПІЛКОВЕЦЬ

Для порівняння наведемо другий приклад: жінка в жовтні 2006 року досягла 55 років (страховий стаж 30 років, $K_1=1$). Згідно з частиною першою статті 27 Закону №1058-IV її нарахована пенсія: $0,01 \times 30 \times 735,57 \times 1 = 220,67$ грн.; у жовтні 2008 року вона звернулася за перерахунком (як працююча) і одержала пенсію $0,0135 \times 30 \times 1197,91 \times 1 = 485,15$ грн., яка тільки через два роки (пенсіонеру виповнилося 57 років) зростає у 2,19853 рази, тобто на 119,85%. Оце мотивація!

Загальний висновок — продовжити всебічне обговорення в рамках процедур тристороннього соціального діалогу (між Кабінетом Міністрів, всеукраїнськими профспілками та профоб'єднаннями і всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців і підприємств) для розробки комплексних заходів пенсійного реформування на основі Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та затвердженій уже урядом Концепції подальшого проведення пенсійної реформи (розпорядження КМУ від 14.10.2009 року №1224-р) і спільно підготувати законопроект, який не суперечитиме Конституції України.

У Порівняльній таблиці **Законопроект, в лівій її частині — зміст положень (норми) чинного законодавства** наведено норми, які рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 року №10-рп/2008 визнані неконституційними (наприклад, на стор. 51-55 статей 40, 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»). Тому слід керуватися редакцією норм законів України, які були чинними до внесення змін Розділом II Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 р. та

про внесення змін до деяких законодавчих актів України» №107-IV від 28.12.2007 року та до ухвалення названого рішення Конституційного Суду України (див., наприклад, роз'яснення, надані Міністерством юстиції України від 17.04.2009 року №4740-0-4-09-21).

Цікава ситуація: зміни, внесені вказаним Законом №107-IV, повинні діяти тільки в 2008 році (це прописано в Розділі III «Прикінцеві положення» цього Закону). Рішенням Конституційного Суду України ці зміни визнані неконституційними, втрачають чинність від дня ухвалення Рішення. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточною і не може бути оскарженим. Слід зазначити, що Конституційний Суд України оцінив як неконституційний не зміст норм статей 40, 42 Закону №1058-IV, а спосіб внесення цих змін Законом про Державний бюджет України. Конституційний Суд укротіє уже вказав, що «Верховна Рада не повноважна при прийнятті закону про Державний бюджет України включати до нього положення про внесення змін до чинних законів України, зупиняючи дію окремих законів України та/або будь-яким чином змінювати визначене іншими законами України правове регулювання суспільних відносин».

А на сайті в Інтернеті редакція базового Закону №1058-IV містить ці зміни (статті 27, 40, 42) і в 2009 році, і в 2010 році, і на сьогодні (остання редакція станом на 09.02.2011 року), до того ж щороку редакція законів оновлюється. **І як діяти звичайному громадянину в цій ситуації? Хто за це відповідає в країні? Чому не здійснюється в країні нагляд за додержанням законів?** Мало того, видаються листи органами виконавчої влади зі своїми

баченням тих чи інших норм законів, які не проходять реєстрації в Міністерстві юстиції (тобто не мають юридичної сили), для реалізації їх змісту на місцях. Виходить — реформування заради реформи?..

Незалежно від того, як будуть розвиватися події стосовно **Законопроект, потрібно на законодавчому рівні зняти неузгодженості в деяких статтях базового Закону №1058-IV, а саме статті 25, 40 і 42.** Потрібно, зрештою, вирішити питання перерахунку пенсії працюючим пенсіонерам. Нагадаємо, що проблема із застосуванням «коefficienta середньої заробітної плати (доходу)... за рік, що передувє року перерахунку пенсії» виникла із року в рік. І основна причина цієї проблеми в самому формулюванні статті 42 Закону №1058-IV у його першій редакції від 09.07.2003 року. До речі, не відрегульоване формулювання абзацу четвертого частини першої статті 40 цього Закону від часу введення його в дію: «Для визначення розміру пенсії за віком відповідно до частини другої статті 27 цього Закону заробітна плата для обчислення частини пенсії за період страхового стажу до набрання чинності цим Законом визначається на умовах і в порядку, передбачених законодавством, що діяло раніше, а для обчислення частини пенсії за період страхового стажу після набрання чинності цим Законом — на умовах, передбачених абзацом першим цієї частини». Очевидно, що потрібно, для однозначності, дописати слова «та частиною другою цієї статті», в якій і йдеться про заробітну плату (дохід) для обчислення пенсії.

Крім того, нагадаємо, що Законом №1058-IV передбачено при призначенні пенсії за віком два варіанти обчислення її розміру, з яких особа може обирати най-

більш вигідний для себе варіант обчислення розміру пенсії. Перший варіант — за новою формулою $P = K \times S \times Z$ (відповідно до частини першої статті 27), та другий варіант відповідно до частини другої статті 27 — за так званою «двоскладовою формулою» (так він називається в центральній комп'ютерній програмі). У цьому разі визначається розмір пенсії, яка складається із двох частин: частина пенсії, яка припадає на період стажу до набрання чинності Законом №1058-IV, та частини пенсії, яка припадає на період стажу після набрання чинності Законом №1058-IV. Перша із цих частин (стаж до 1 січня 2004 року) визначається за нормами і правилами, які передбачені Законом України «Про пенсійне забезпечення» №1788-XII від 05.11.1991 року, та з обмеженням пенсії максимальним розміром, що був на 1 січня 2004 року. **За другим варіантом вірогідніше одержати більший розмір пенсії для осіб з малими заробітками і страховим стажем більше 25 років для чоловіків (більше 20 років для жінок) за рахунок наднормативного стажу згідно зі статтею 28 згідно із Законом №1058-IV.** Про все це йшлося на сторінках газети «Атомник України» (№ 39-41, №43-45, №48 за 2008 рік і №1-2, №3 за 2009 рік). Минуло більше 7 років, а в центральній комп'ютерній програмі цей варіант для пенсіонерів не використовується. Не відзначено про другий варіант обчислення розміру пенсії за віком і в підпункті в) пункту 7 згідно з постановою управління ПФУ від 01.02.2008 року №4-4.

**Валерій ШЕНДРИК,
голова профспілкового бюро
науково-дослідного комплексу
«Прискорювач» ННЦ «Харківський
фізико-технічний інститут»**

8 БЕРЕЗНЯ: ЕНЕРГІЯ І СВІТЛО ЖІНОЧИХ СЕРДЕЦЬ

Династии — завтра твоего завода

Много прекрасных специалистов работало на гидрометаллургическом заводе ГП «ВостГок» от первого забитого колышка при закладке завода и до наших дней. Они отдавали себя без остатка любимому делу, и — уходили. На смену первопроходцам шли их дети, затем внуки. Так зарождались трудовые династии.

Одна из таких славных династий — семья Петровых-Садовых. Петров Григорий Васильевич отдал заводу более 30 лет жизни. Начиная газосварщиком на строительстве завода фосфатных удобрений, затем принимал участие в его реконструкции и расширении. За свой труд Григорий Васильевич был награжден орденом Трудового Красного Знамени. После ухода на заслуженный отдых Г.В. Петров с 1995 по 2003 годы возглавлял совет ветеранов завода. К сожалению, в 2005 году Григорий Васильевич ушел из жизни,

но дело, начатое им, продолжают его дочь, внуки.

Людмила Григорьевна Садова (на фото) работает на заводе с 1978 года. Начиная в заводской химлаборатории под началом Спесивцева И.Н. и Кислова В.П. В настоящее время, уже более 16 лет, Людмила Григорьевна работает в отделе кадров завода. На вопрос: «Что помогало пережить трудности?» Людмила Садова ответила: «В истории завода были разные времена: и напряженные периоды работы, когда нужно было дать первую продукцию, запустить новое мель-

ничное отделение, и длительные простои, когда не выплачивалась заработная плата, и не знали, что ждет впереди... Благодаря усилиям М.И. Бабака, на тот период генерального директора комбината, и других руководителей был сохранен ВостГок, сохранил наш завод. Что удерживало? Наверное, чувство патриотизма и ответственности за все, что начали наши отцы».

Старшая дочь Людмилы Григорьевны — Екатерина (на фото), также работает на заводе инспектором отдела кадров, а младшая Оля — на ремонтно-механическом заводе. «Желаем всем трудящимся комбината стабильности, молодости — не переставать учиться. Учиться у старших, набираться

опыта. Повышать свое профессиональное мастерство. И всегда помнить и сохранять традиции, сложившиеся в нашем коллективе», — сказала Екатерина. Вот та-

кая она, трудовая династия Петровых-Садовых. Спасибо вам за ваш благородный и честный труд!

Виталий ОНИЩЕНКО
Фото Михаила СТЕПАНЯНА

ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я

«Дев'ять лікарів» Поля Брега

Поль Брег — американський дослідник, спеціаліст з питань подовження життя, дієтолог, фітотерапевт. Його ім'я та справа найвідоміші, мабуть, у всьому світі серед людей, які цікавляться своїм здоров'ям і дбають про нього. А життя — це переконливий приклад того, як, плекаючи здоров'я, можна дожити до «віку прадідуся», залишаючись молодим тілом і душею. І в багатьох його книгах викладено мудру і просту науку про те, як, «дотримуючись законів природного життя», досягти цього.

Брег писав: «Хвороба — це злочин, не будьте злочинцями». Людина мусить захотіти, аби головною метою в житті стало здоров'я і щастя, а не найбільшим багатством у світі є здоров'я. Однак «потрібно не лише бажати здоров'я, а й діяти, і діяти невідкладно, починаючи вже сьогодні».

Зійти на «ясну вершину здоров'я» людині допоможуть дев'ять лікарів. Вони не роблять операцій, не дають ліків, але оздоровлюють зі стовідсотковим успіхом. Усім відомі ці рятівники, але люди їх часто ігнорують, не розуміючи користі. Брег детально представляє їх.

Перший лікар — сонячне світло.

Другий лікар — свіже повітря, що є невидимим продуктом живлення людського тіла.

Третій лікар — чиста вода. Четвертий лікар — природне харчування.

П'ятий лікар — голодування.

Шостий лікар — фізичні вправи.

Сьомий лікар — відпочинок.

Восьмий лікар — правильна постава.

Дев'ятий лікар — розум.

СМАЧНІ РЕЦЕПТИ

СТРАВА «СНІЖОК»

Поміте м'ясо нарізати тонкими шматочками, відбити. Посолити і поперчити, викласти на деко, змащене жиром. Зверху притрусити товченим часником, покласти нарізану тонкими кружальцями цибулю, потім порізану соломкою картоплю, все залити майонезом, посипати тертим сиром і запекти у духовці.

«АУ» №10-11 вийде у світ 17.03.2011 року

Высокая оценка — аванс доверия

Праздники для профсоюзных лидеров подразделений Запорожской АЭС — горячая пора, поэтому с председателем цехового комитета профсоюза электроцеха Татьяной Самоковит (на снимке — вторая слева) мы разговаривали в цейтноте. Татьяна Васильевна поддерживала беседу в перерывах между ответами на телефонные звонки и раздачей новогодних подарков для детей работников своего цеха. Наш разговор с ней состоялся накануне Нового года.

— Под конец года по всем группам прошли отчетные собрания, — говорит профлидер. Мы подвели итоги, отметили наиболее удачные моменты, составили планы на буду-

щее... Приятно, что работа нашего цехового комитета профсоюза признана удовлетворительной, а это высокая оценка, своего рода аванс доверия, который нужно отработать.

Но все же, что касается горячей поры, то, на мой взгляд, летом «горячее» и в прямом, и в переносном смысле. В теплое время года мы вплотную занимаемся путевками, это и санаторно-курортное лечение, и отдых, и детские оздоровительные центры для детей наших работников. Это очень ответственно, когда нужно четко и в срок отправить людей на отдых или лечение. А ситуации складываются разные, бывает, за сутки нужно найти замену, чтобы путевка была использована своевременно.

— На ваш взгляд, насколько успешным был 2010 год для вашего цеха?

— Думаю, что ушедший год для нас был достаточно успешным. После него остались хорошие воспоминания. Нам удалось много сделать и побывать в разных местах. За счет средств профсоюзного комитета по статье «путевка выходного дня» мы организовали три заезда в Ялту и посетили аквапарк в пгт Кирилловка. В Ялте побывали 160 работников и членов их семей, в аквапарке — 80. Кроме того, уже сложилась хорошая традиция ежегодно в мае ездить в Асканию-Нову, и 2010 год не стал исключением.

Нам нравится отдыхать своим коллективом. Это весело, интересно, поэтому мы организовываемся и выезжаем, куда душа желает и позволяют средства. Так, мы ездили в Запо-

рожье на ледовый каток, побывали в развлекательном центре «МОСТ-СИТИ» Днепропетровска.

Также мы занимаемся общественной деятельностью, участвовали в распространении марок Красного Креста, в сборе одежды для Молочанской школы-интерната и Ушальского геронтологического пансионата, поздравляли своих ветеранов-сопрофсоюзников... В общем, прожили 2010 год активно, полноценно.

— Что для вас значит работа председателя цехового комитета?

— Мне очень нравится моя работа, потому что она для людей. Я получаю удовольствие, когда удается помочь человеку. Доброта, благотворительность, сочувствие, помощь — непреходящие ценности, всегда востребованные и актуальные.

— Какие планы на 2011 год?

— Хочется, чтобы этот год был не хуже предыдущего, чтобы у нас были средства на приобретение путевок, и, чтобы все наши работники смогли отдохнуть и оздоровиться согласно заявок, которые мы уже заблаговременно подготовили, чтобы было меньше проблем, больше радости и уверенности в завтрашнем дне! В этом году электроцеху исполняется 30 лет, так что надеемся, что у нас впереди много интересных мероприятий.

Юлия ТКАЧУК

Картины хрестиком Оксани Балашевської

Оксана Балашевська, як і більшість жінок, про вишивання хрестиком знала не з розповідей, а з особистої практики, бо ж на уроках праці цій навичці приділяли неабияку увагу. Село Сіянци, що на Рівненщині, славилось майстрами вишивки, в родині було правило готувати вишите придане до весілля. Тут вона закінчила школу, суди після навчання у сільськогосподарському технікумі повернула, аби на практиці застосувати агрономічні знання, займалась овочівництвом.

Проте бурхливі дев'яності внесли корективи в життя селян, колгоспне господарство стало занепадати і про нього нині залишилась тільки згадка. Разом з

чоловіком Оксана переїздить до Нетішина. З 1996 року працює прибиральницею навчально-тренувального центру Хмельницької АЕС. До обов'язків ставиться з великим сумлінням і в колективі має шану та повагу не лише від керівництва.

Поки підростали діти — Вадим та Інна — час був розписаний похвилинно. Але не зоглядалась, як вони вирости, і нині «гризуть граніт науки» у вищих навчальних закладах Севастополя та Луцька.

У мами з'явився вільний час. І вона не марнує його, а приділяє гарній справі — вишиванню картин. До справи, хоч і не безпосередньо, залучений син. Вадим, який закінчив з відзнакою Нетішинську художню школу, має гарний смак і залюбки підбирає мальовані сюжети для виши-

вок. А вже мама голкою і ниткою надає картині кольору, допомагає стати «живописом» на полотні.

Старанність, гарний добір кольорів, намагання так виконати роботу, щоб вона викикала захоплення у інших — цим характеризується творчість Оксани Балашевської. Вишиті картини вона залюбки дарує знайомим. Проте є й такі твори, що зберігаються в домашній колекції.

За традицією, періодично працівники навчально-тренувального центру демонструють свої здобутки на творчій ниві. Оксана Балашевська також виставляла кращі роботи: квіткові композиції, сюжетні картини, ікони, інші витвори, що гарно відтворюють майстерність вишивальниці, багату розповідають про її духовний світ.

Віктор ПАВЛОВ

ДОЗВІЛЛЯ СПІЛЧАН: ОРГАНІЗАТОР — ПРОФСПІЛКОВИЙ КОМІТЕТ

Ловись, рыбка, большая и маленькая!

На льду прогулочного канала проводились соревнования по зимней рыбной ловле, организатором которых выступил профсоюзный комитет энергоремонтного подразделения Запорожской АЭС.

Как рассказал корреспонденту Сергей Щербак, председатель цехового комитета профсоюза ЭРП, такие соревнования любителей зимней рыбалки проводятся уже во второй раз, и ныне они были приурочены ко Дню защитника Отечества.

Для участия в соревнованиях записались 27 любителей зимней рыбалки — в основном работники энергоремонтного подразделения атомной станции. А для того, чтобы результаты судейства были максимально объективными, организаторы соревнований привлекли к участию в жюри работника электроцеха и тоже заядлого рыбака-любителя Александра Логинова.

Жюри оценивало результаты конкурса по трем номинациям — за самый весомый улов, самую крупную рыбу и самую маленькую рыбку. А цеховой комитет профсоюза предусмотрел для победителей призы — памятные медали, грамоты и денежные премии, соответственно, по 150, 100 и 50 гривен.

Победителем соревнования любителей зимней рыбалки в номинации самый крупный улов стал слесарь ЭРП Игорь Триняк — его добыча потянула на 1,8 кг. Электросварщик ЭРП Валерий Чуров вытаскил из лунки самую крупную рыбу — карпа весом около 500 граммов. А самая маленькая добыча в виде 5-сантиметровой рыбки досталась Владимиру Щербак, слесарю ЭРП.

Все участники соревнований получили главное — хороший заряд настроения и замечательный отдых с зимней удочкой на свежем морозном воздухе.

Антон ПОСПЕЛОВ,
фото автора

На снимках: моменты соревнований и победители

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція листується з читачами лише на сторінках газети

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.

Тираж 5000
Ціна договірна